
Rosanów, st. 1-2, gm. Zgierz, woj. łódzkie, AZP 63-51

Informator Archeologiczny : badania 34, 164-165

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

pleksu. Jedna z nich miała cembrowinę kamienną o głębokości 2,70 m, wewnątrz której odkryto duże ilości żużli, a na dnie połowę żaren obrotowych i szklany paciorek; druga miała cembrowinę drewnianą, wykonaną w technice sumiko-wo-łatkowej. Na południe od linii wyznaczającej miejsce pojawienia się piecyków kotlinkowych natrafiono na 2 pewne obiekty mieszkalne (obiekt 399 i 470) wyeksplorowane w całości oraz być może część trzeciego, który wychodzi poza granice autostrady. Dalsze 3 obiekty, które prawdopodobnie są pozostałościami chat, znajdowały się na zachód od cmentarzyska, a ostatnie 3 na jego obrzeżach (porównaj wyżej). Pierwszy z wymienionych, mniejszy (399) o wymiarach 5,50 x 5,50 m jest szczególnie interesujący, m.in. ze względu na obecność 2 ofiar zakładzinowych. Jedna z nich, prawdopodobnie pochówek psa, znajdowała się poniżej przedsionka umiejscowionego we wschodniej ścianie. Identycznie usytuowaną ofiarę odkryto w takiej samej ziemiance z osady oksywskiej w Toruniu (Bokinić 1993). Poroże jelenia, stanowiące drugą z ofiar, znajdowało się pod ścianą północną. Z tej chaty wydobyto około 2000 fragmentów ceramiki, a także zachowane w całości naczynie sitowate. Mniejszą liczbę, bo około 1500 ułamków naczyń, wydobyto z drugiej z wymienionych chat (470).

Z całego stanowiska pozyskano około 25 000 fragmentów ceramiki pochodzącej w większości z obszaru osady oraz około 1000 przedmiotów, głównie z brązu, i około 300 paciorków ze szkła i bursztynu z cmentarzyska.

Do najciekawszych obiektów mieszkalnych o największej wartości poznawczej niedatowanych na okres wpływów rzymskich należą pozostałości po półziemiance kultury amfor kulistych, z której pochodzi około 3000 fragmentów naczyń. Jest to pierwszy w Polsce północnej tak liczny, zwarty zespół zabytków tej kultury.

W trakcie badań potwierdzono, stwierdzone już w czasie prac sondażowych, występowanie nieciągłego osadnictwa od neolitu po czasy współczesne. Jak jednak łatwo zauważyć, osadnictwo z okresu wpływów rzymskich, zaznaczające się wówczas śladowo, w trakcie badań szerokopłaszczyznowych okazało się dominujące, tworząc wielki kompleks sepulkralno-osadowy (mieszkalno-produkcyjny). Nie mniej ważne ze względu na liczbę ceramiki występującej w zwartym zespole, pomimo znacznie mniejszej powierzchni, jaką zajmowały, są pozostałości osadnictwa kultury amfor kulistych. Z okresu neolitu pochodzi również kilka obiektów (7) kultury ceramiki wstęgowej rytej, późnej ceramiki wstęgowej i kultury pucharów lejkowatych. Na wczesną epokę brązu datowano 2 obiekty, na okres halsztacko-wczesnolateński – 37, wczesnośredniowieczny – 2 (?), późnośredniowieczny – 1, nowożytny – 7 i współczesny – 2.

ROSANÓW, st. 1-2, gm. Zgierz,
woj. łódzkie, AZP 63 - 51

- ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych
- ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej
- osada kultury przeworskiej (późny okres wpływów rzymskich)
- ślady osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza
- ślady osadnictwa okresu nowożytnego (XVIII/XIX w.)

Badania przeprowadzone od 26 marca do 29 kwietnia przez mgr Krzysztofa Karasiewicza (Instytut Antropologii i Archeologii Wyższej Szkoły Humanistycznej im. A. Gieysztora). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Przebadano obszar o łącznej powierzchni 177 arów.

Stanowisko położone na krawędzi doliny, na glebie piaszczystej, około 1000 m na południowy zachód od zabudowań miejscowości Ciosny Folwark, w pasie planowanej autostrady A2.

Kulturę pucharów lejkowatych reprezentują 4 fragmenty naczyń. Jeden z nich (fragment wylewu pucharu lejkowatego) znaleziono w wypełnisku jamy, a pozostałe w warstwie akumulacyjno-próchnicznej. Z omawianą fazą osadniczą można powiązać również znaleziony w warstwie wiór krzemienny.

Z kulturą trzciniecką powiązano jedynie 7 fragmentów naczyń glinianych. Wszystkie pochodziły z warstwy pozaobiektywnej.

Łącznie wyeksplorowano 299 struktur ziemnych kultury przeworskiej. Składały się na nie: 189 jam, 87 dołów posłupowych oraz 23 ogniska. Większość z nich była pozbawiona wyposażenia umożliwiającego ich tożsamość kulturową. Wynikało to z faktu, iż badany obszar był przez wiele dziesiątków lat użytkowany rolniczo i intensywnie orany. Obserwacje pozwoliły stwierdzić, iż w warstwie nienaruszonej zachowały się jedynie dolne części obiektów osadniczych, a górne już dawno zostały zniszczone. Tym samym ruchomy materiał zażytkowy, a zwłaszcza ułamki ceramiki znalazły się poza pierwotnym układem. Co za tym idzie, można wyznaczyć chronologię i przynależność kulturową całego zespołu osadniczego, lecz nie jego poszczególnych części składowych. Ceramikę naczyniową kultury przeworskiej reprezentuje zbiór liczący 83 fragmenty. Niestety materiał ten jest zniszczony i silnie rozdrobniony, co uniemożliwia dokładne ustalenie chronologii osady. Po wstępnej analizie ustalono ją na późny okres wpływów rzymskich.

Z wczesnego średniowiecza pochodzą 2 fragmenty ceramiki, które na podstawie cech technologicznych i ornamentyki zaklasyfikowano do tego właśnie okresu.

Okres nowożytny reprezentują 2 ułamki naczyń glinianych, których chronologię można odnieść do XVIII/XIX w.

Badania nie będą kontynuowane.

ROSZOWICKI LAS, st. 29,
gm. Cisek, woj. opolskie,
AZP 98-40/40

- osada kultury lateńskiej
Badania wykopaliskowe przeprowadzone przez dr. Marka Bednarka (Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego).

Badania miały charakter ratowniczy ze względu na głęboką orkę i ziemne prace popowodziowe. Stanowisko zlokalizowane w obszarze szerokiej doliny Odry, w której zalegają żyzne gleby. W 2000 r. wykonano kilka sondaży, które wykazały, że pod warstwą orną i zalewiskową po powodzi zalega warstwa kulturowa bogata w ruchome zabytki archeologiczne. Oprócz fragmentów ceramiki naczyniowej znaleziono drobne fragmenty kości zwierzęcych i grudki polepy.

Badania były finansowane przez WKZ w Opolu.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Śląskich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. XLV, 2003, s. 261-265..

Różyce, st. 3, gm. Parzęczew,
woj. łódzkie, AZP 62-49

patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

Ruda, st. 3-6, odcinek A,
gm. Grudziądz, woj. kujawsko-
pomorskie, AZP 32-44/11-14

patrz: wczesna epoka żelaza

Rusocin, st. (Aut. 113),
woj. pomorskie

patrz: wczesna epoka żelaza

Ruszków I, st. 19, gm. Kościelec,
woj. wielkopolskie, AZP 58-
44/35

patrz: neolit

RYCHŁOCICE, st. 2,
gm. Konopnica, woj. łódzkie

- cmentarzysko kultury przeworskiej z wczesnej fazy B2 okresu wpływów rzymskich

Dwudniowe badania rozpoznawcze (przy okazji badań osady późnorzymskiej w Siemiechowie st. 2), przeprowadzone przez Muzeum Miasta Pabianic,